

SPIS TREŚCI

WSTĘP	11
Rozdział I	PONOWOCZESNOŚĆ I JEJ DYLEMATY MORALNE – OD WARTOŚCI DO OPCJI	15
§ 1.	Cechy charakterystyczne ponowoczesności	16
§ 2.	Wartości uniwersalne <i>versus</i> partykularne	24
§ 3.	Familiaryzm <i>versus</i> zróżnicowane formy życia małżeńskiego i rodzinnego	35
§ 4.	Wspólnotowość <i>versus</i> indywidualizm	47
§ 5.	Tożsamość przekazywana <i>versus</i> tożsamość konstruowana	52
§ 6.	Uwagi końcowe – rekomendacje pedagogiczne	55
Rozdział II	WOLNOŚĆ JAKO WARTOŚĆ OSOBLIWA W NAUCZANIU SPOŁECZNYM KOŚCIOŁA A PRZEMIANY SPOŁECZNE W POLSCE	69
§ 1.	Kontrowersje wokół pojęcia wolności	72
§ 2.	Wolność jako wartość podstawowa w świetle społecznego nauczania Kościoła	76
§ 3.	Wolność i jej granice w nauczaniu społecznym Kościoła	86
§ 4.	Wolność jako wartość osobliwa w świadomości Polaków	95
§ 5.	Uwagi końcowe	106
Rozdział III	CHRZEŚCIJAŃSKI ŁAD DEMOKRATYCZNY	111
§ 1.	Ład społeczny i moralny w ogólności	112
§ 2.	Osoba ludzka podstawą ładu moralnego	119
§ 3.	Gospodarka a właściwy ład społeczno-moralny	121
§ 4.	Demokracja jako właściwy porządek społeczno-moralny	123

§ 5.	Wartości podstawowe jako gwarancja chrześcijańskiego ładu społeczno-moralnego	127
§ 6.	Chrześcijananie w budowaniu właściwego ładu demokratycznego	136
§ 7.	Uwagi końcowe	138
Rozdział IV	RELIGIA A SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE: PRZECIWIENSTWO CZY KOMPLEMENTARNOŚĆ	141
§ 1.	Społeczeństwo obywatelskie	143
§ 2.	Religia i społeczeństwo obywatelskie w ujęciu socjologicznym	150
§ 3.	Religia i Kościół katolicki a społeczeństwo obywatelskie – przypadek Polski	157
§ 4.	Religia i społeczeństwo obywatelskie w świetle sondaży opinii publicznej	166
§ 5.	Kościół katolicki a społeczeństwo obywatelskie – refleksje z punktu widzenia katolickiej nauki społecznej	172
§ 6.	Uwagi końcowe	177
Rozdział V	KOŚCIÓŁ KATOLICKI A SPOŁECZNA GOSPODARKA RYNKOWA	181
§ 1.	Prymat człowieka nad rynkiem	182
§ 2.	Moralny wymiar gospodarki rynkowej	186
§ 3.	Kościół katolicki w Polsce wobec dylematów gospodarki rynkowej	199
§ 4.	Uwagi końcowe	212
Rozdział VI	KONSUMPCJONIZM I PRAGMATYZACJA ŚWIADOMOŚCI POLAKÓW	217
§ 1.	Konsumpcjonizm jako przejaw pragmatyzacji świadomości społecznej	219
§ 2.	Postawy konsumpcyjne czy doświadczenie ubóstwa?	227
§ 3.	Wyuczona bezradność moralna jako skutek pragmatyzacji świadomości moralnej Polaków	232
§ 4.	Uwagi końcowe	245

Rozdział VII	BEZROBOCIE JAKO PROBLEM SPOŁECZNO-MORALNY WYZWANIEM DLA KOŚCIOŁA	249
§ 1.	Kościół katolicki wobec bezrobocia	250
§ 2.	Bezrobocie jako problem społeczny w Polsce	269
§ 3.	Indywidualne i społeczne skutki bezrobocia	278
§ 4.	Sposoby przeciwdziałania bezrobociu i ubóstwu	293
§ 5.	Kościół katolicki w Polsce wobec problemu bezrobocia	298
§ 6.	Uwagi końcowe	303
Rozdział VIII	GLOBALIZACJA WYZWANIEM DLA KOŚCIOŁA	305
§ 1.	Globalizacja jako nowy fenomen społeczny	308
§ 2.	Wolny rynek w warunkach globalizacji	318
§ 3.	Globalna solidarność jako wartość społeczna i moralna	323
§ 4.	Papież Jan Paweł II antyglobalistą?	331
§ 5.	Uwagi końcowe	334
Rozdział IX	RELIGIA I MORALNOŚĆ WE WSPÓŁCZESNYM ŚWIECIE – UTOŹSAMIANIE CZY ROZDZIELANIE?	339
§ 1.	Religia i moralność – ogólne relacje	340
§ 2.	Religia i moralność w nowoczesnych społeczeństwach	345
§ 3.	Religia i moralność w społeczeństwie polskim	352
§ 4.	Uwagi końcowe	360
	ZAKOŃCZENIE	365
	WYKAZ SKRÓTÓW	369
	BIBLIOGRAFIA	371
	WYKAZ PIERWODRUKÓW	403
	Society and Morals Survey from Catholic Social Teaching and the Sociology of Morality (Summary)	406

TABLE OF CONTENTS	11
Chapter I	POSTMODERNITY AND ITS MORAL DILEMMAS – VALUES AND POSSIBILITY OF CHOICE
	15
§ 1.	Characteristic features of postmodernity
	16
§ 2.	Universal values <i>versus</i> personal values?
	24
§ 3.	Familiarity <i>versus</i> differentiation of marital and family life
	35
§ 4.	Conjugal community <i>versus</i> individualism
	47
§ 5.	Transmitted identity <i>versus</i> constructed identity
	52
§ 6.	Final remarks – pedagogical recommendations
	55
Chapter II	FREEDOM AS A SPECIAL VALUE IN THE SOCIAL TEACHING OF THE CHURCH AND SOCIAL CHANGE IN POLAND
	69
§ 1.	Controversies around the notion of freedom
	72
§ 2.	Freedom as a fundamental value in light of Church's social teaching
	76
§ 3.	Freedom and its limits in the social teaching of the Church
	86
§ 4.	Freedom as a special value in the consciousness of the Polish people
	95
§ 5.	Final remarks
	106
Chapter III	CHRISTIAN DEMOCRATIC ORDER
	111
§ 1.	Social and moral order in broad outline
	112
§ 2.	Human person as a locus of moral order
	119
§ 3.	Economy and proper socio-moral order
	121
§ 4.	Democracy as a proper socio-moral order
	123
§ 5.	Core values as a guarantee of Christian socio-moral order
	127
§ 6.	Involvement of Christians in building of proper democratic order
	136
§ 7.	Final remarks
	138

Chapter IV	RELIGION AND CIVIL SOCIETY: OPPOSITION OR COMPLEMENTARILY	141
§ 1.	Civil society	143
§ 2.	Religion and civil society in sociological perspective	150
§ 3.	Religion, the Catholic Church and civil society – Polish case	157
§ 4.	Religion and civil society in the light of opinion polls ...	166
§ 5.	The Catholic Church and civil society – reflections from the point of view of Catholic social teaching	172
§ 6.	Final remarks	177
Chapter V	THE CATHOLIC CHURCH AND THE MARKET ECONOMY	181
§ 1.	Primacy of the human being over the market economy	182
§ 2.	Moral dimension of the market economy	186
§ 3.	The Catholic Church in Poland approaching dilemmas of market economy	199
§ 4.	Final remarks	212
Chapter VI	CONSUMERISM AND PRAGMATISATION OF POLISH PEOPLES' CONSCIOUSNESS	217
§ 1.	Consumerism as a sign of pragmatisation of social consciousness	219
§ 2.	Acceptance of consumerist attitudes or experiencing poverty?	227
§ 3.	Learned moral helplessness as a result of pragmatisation of Polish peoples' consciousness	232
§ 4.	Final remarks	245
Chapter VII	UNEMPLOYMENT AS A SOCIO-MORAL PROBLEM AND THE CHALLENGE FACING THE CHURCH	249
§ 1.	Catholic Church towards unemployment	250
§ 2.	Unemployment as social problem in Poland	269
§ 3.	Individual and social consequence of unemployment	278
§ 4.	Means of counteracting unemployment and poverty	293

§ 5.	The stance of the Catholic Church in Poland towards the problem of unemployment	298
§ 6.	Final remarks	304
Chapter VIII	GLOBALIZATION AS CHALLENGE TO THE CHURCH	305
§ 1.	Globalization as a new social phenomenon	308
§ 2.	Free market economy under globalization	318
§ 3.	Global solidarity as a social and moral value	323
§ 4.	Pope John Paul II as an antiglobalist?	331
§ 5.	Final remarks	304
Chapter IX	RELIGION AND MORALITY IN THE CONTEMPORARY WORLD – MUTUAL IDENTIFICATION OR SEPARATION?	339
§ 1.	Religion and morality – general relationship	340
§ 2.	Religion and morality in modern societies	345
§ 3.	Religion and morality in Polish society	352
§ 4.	Final remarks	360
	CONCLUSION	365
	LIST OF ABBREVIATIONS	369
	BIBLIOGRAPHY	371
	BIBLIOGRAPHICAL DATA ON THE ORIGINAL SOURCES	403
	Society and Morals	
	Survey from Catholic Social Teaching and the Sociology of Morality (Summary).....	406